

В. „Народно Съзнание“ излиза единжъ въ недѣлята—въ четвъртъкъ.

Цѣната му е:

За година лева 6.
„ 6 мѣсеца „ 3.
„ 3 „ „ 2.

Единъ брой 15 стотинки.

НАРОДНО

СЪЗНАНИЕ

ПОЛИТИЧЕСКО-КНИЖОВЕНЪ ВѢСТНИКЪ.

ГОД. I

ШУМЕНЪ, 17 СЕПТЕМВРИЙ 1887 Г.

БРОЙ 13.

ШУМЕНЪ, 16 Септемвр. 1887 г.

27 Септември, денътъ на изборитѣ за обикновенното народно събрание наближава и на сѣкждѣ изъ Българско се обнаружва онова обикновено вълнение, което всекога въ такива врѣмена прѣдшествува. Правятъ се общи събрания, въ които ораторитѣ се надпрѣварватъ съ краснорѣчията си, хора се разнаватъ изъ градоветѣ и селата, харчятъ се пари по агитации, съ една рѣчь всичко бива въ движение. Всекоя партия се старае да привлече къмъ себѣ повече хора за да може да прокара за законодателното събрание лица отъ своитѣ убѣждение и политическо вѣрую.

Други години въ подобни свободни избори първи заговорвахъ вѣстникѣтъ отъ всекава боя, въ които по главнитѣ политически мжжи у насъ рѣзвивахъ своитѣ идеи и всекой отъ своя точка зрѣние за напредъка и благосъстоянието на общото ни отечество, расправихъ какъ трѣбва да се рѣши той или она важенъ въпросъ, който има да прѣмине прѣзъ камарата и да стане законъ, на когото всекой Български гражданинъ и поданикъ е длъженъ да се подчинява като продуктъ отъ общитѣ и разнообразни дѣйствия на Българскитѣ умственни и нравственни сили. Критики въ кръга на закона върху извършенитѣ дѣла отъ Правителството до врѣмето на отваряние сеситѣ тоже не липсувахъ въ печата и всекой Български гражданинъ, който се живо интересува въ съдбата на татковината си, слѣдъ като биваше освѣтленъ добръ върху разнитѣ мнѣния, избираше си едно отъ тѣхъ и отиваше свободно и съ чиста съвѣсть да си даде гласътъ за тоя човѣкъ, за когото се е увѣрилъ, че ще подържа въ камарата избраното отъ него мнение. Колко благородно, колко правилно! Свободата на печата въ такива случаи има и тая добрина, че събаря всека почва на безсѣвѣстно и криво тълкувания дѣлата на политическитѣ противници и употреблявания непростени сръдства за агитации, деморализующи населението. При патискотъ тая страна, когато се занушва гласътъ на оппозицията противъ владѣщата партия, всекий има правото да приписва на тая послѣдната нѣкои нечисти цѣли, макаръ и това да не е истина. За жалостъ, у насъ при прѣдстоящитѣ избори тѣжи една тѣжка цензура надъ печата не отъ правителственикъ лагеръ. Свободенъ е да излиза само тоя вѣстникъ, който хвали и въздига правителството; у насъ се счита за патриотъ този, който подържа правителството (глѣдай въ в. „Свобода“ брой 82-й статията подъ заглавие „г. Радославовъ като държавенъ мжжъ“). Като чете човѣкъ въ „Свобода“

статитѣ на Г. Петкова и З. Стоянова и като ги сравни съ писаното имъ въ прѣдшествитѣ имъ органи, повече и повече се убѣждава въ истината че, дойде ли нѣкой въ насъ на властъ, държи ли положението, забравя, сѣкашъ, това което е проповѣдвалъ или писалъ, когато е билъ оппозиция. До кога джанъмъ, ще се повтаря това явление у насъ?

Града Шуменъ не остава тоже назадъ отъ общото движение прѣдъ видъ прѣдстоящитѣ избори: и тука събрания и тука агитации. Въ прѣдшествитѣ врѣме нашитѣ главатаря, сега измѣнници, събирахъ населението, било въ училището, било въ читалището и започвахъ своитѣ ораторствувания: излѣзе г-нъ Хар. Чолаковъ и слѣдъ дълги ни врѣли ни кипѣли, свърши съ думитѣ „да живѣятъ коститѣ на покойниъ Императоръ Александъръ II, който ни е подарилъ хубавата конституция“. Покажи се Геро Ранчевъ и, слѣдъ като изброи другитѣ кандидати, каже най на подиръ: „и моята скромна личностъ“—и събранието се разотиде весело и въдушевно отъ мисълта, че ще избере хора, които не ще му измѣнятъ и които ще мислятъ за негово добро. А тая година знаете ли кждѣ отидохъ да се съвѣщаватъ нашитѣ нови чорбаджии? Срамно е да се каже, че и тѣ носятъ още името българя. Като нѣматъ очи да излѣзатъ прѣдъ българското население, че ще ги пслюе, нашитѣ бивши избраници отиватъ да се подмилкватъ на турското население и по тоя начинъ още по вече да осилватъ омразата мѣжду тия двѣ народности. Събиратъ се въ една турска къща и тамъ рѣшаватъ за кандидатитѣ! Интересно е да се знае, какво сж говорили и какви обѣщания се давали на събравшитѣ се тамъ, Припомняме си какъ ще е ораторствувалъ Геро Ранчевъ и какви намѣрѣния сж се прѣписвали намъ противъ турското население, въ случай че сполучимъ, защото знаемъ, че тия хора сж способни на всичко капазанско. Ний не сме противъ правата на български гражданинъ отъ каквато и народностъ да е, ний отбѣлзваме тоя фактъ, за да покажемъ, до каква низостъ сж достигнали тия хора, само и само да не изгубватъ властѣта отъ ръцѣтъ си. Ний даже сме наклонни да вѣрваме, че по разумното турско население е разбрало, че както тия хора измѣнихъ на българитѣ, тѣй ще направятъ и съ турцитѣ и че това подмилкване не е за друго, освѣнъ да бждатъ избрани, па послѣ пакъ ще си я каратъ по своему, така щото ги е отхвърлило още отъ сега. А на българското население обрачае вниманието да си отваря очитѣ. Тия хора отдавна сж

прѣстанали да се грижатъ за общото добро, тий сж отъ тая партия, която може да се нарѣче „всекой за въ джобътъ си.“

Прѣдизвиканъ отговоръ.

Въ 82-й брой на в. „Свобода“ сръщнихме едно алтрефиле за вѣстникѣтъ ни, което по всека вѣроятностъ е написано отъ самия Д. Петкова, най-първия патриотъ въ България, за отмъщение, че сме напечатали писмото на г. Пешева, отпратено на неговъ адресъ.

Ний не бихме даже искали и капка мастило и минута врѣме да отговаряме на г. Свирча, ако той не изпачава фактитѣ, не лѣжаше безсѣвѣстно само и само, да може да ни обори. Ний знаемъ, че господство му, Свирчо първий, е най-способния да очерни съ най-ниски сръдства противникѣтъ си, па каквото ще да стане. Той не му мисли твърдѣ много. Който е челъ неговитѣ тюрлю-тюрлю вѣстничета и вѣстници, вѣрваме че е въ състояние да охарактеризира това злобно човѣче. Кого той не е нападалъ, кого той не е очернилъ най-осждително? Той е лпцето, което съ своитѣ си неувни чрѣзъ печата е подбѣствувало, щото много честни дѣйци да махнатъ ръка на всичко; той е, който посѣ развратъ въ нашата журналистика и я обърнѣ въ проститутка; той е, който изричаше чрѣзъ печата най-гнѣснитѣ улчични неувни и нападания. Днесъ одного хвали, а другого осжда най-силно, а сутрѣ първия черни, а втория дига до небеса. Само той е, който не погрѣшава, който е оглѣдалото на честността и патриотизмътъ. Само този е добръ за него, който се възхищава отъ неговитѣ пасквили, който го тупка по рамото и който умѣе да изпълни неговитѣ капризни желания.

Но що правимъ, господа! Ний нападаме най-големия патриотъ, който се е билъ за свободата на България, който ръководи политиката на България, отъ когото зависи съдбата на всеки Българинъ! Това е отъ наша страна, нищо и никакви провинциалисти газетари, прѣстѣпление, непризнателностъ къмъ заслугитѣ на единъ поборникъ. Но наша милостъ има тая слабостъ, щото признателността да ни ръководи само, когато лицето, на което можемъ да бждемъ признателни, не злоупотреблява съ минжлото си, когато то не мѣри патриотизмътъ съ непостояненъ аршинъ. Ний имаме въ градѣтъ си нѣколко щастливци, които искатъ съ минжлото си да експлоатиратъ човѣшката признателностъ, които, кога се напиятъ, ревжтъ по шантанитѣ и кръчмитѣ, че тѣ сж единственитѣ патриоти.

Статии и дописки се изпращатъ до редакционния комитетъ на вѣст. „Народно Съзнание“, а пари и порѣчки до отговорникѣтъ.

За частни обявления се плаща по 15 ст. на рѣдъ за всеко първо печатание и по 10 ст. за всеко послѣдующе.

Неплатени писма не се приематъ.

Ръкописи назадъ не се връщатъ.

Редактора на в. „Свобода“, г. Петковъ, въ началото на алтрефилето си казва, че „издаващото се въ Шументъ вѣстниче „Народно Съзнание“ е продуктъ на нѣколко недоволни испждени учители и инспектори.“ Господинъ Свирчо Петковъ не е да не знае, че въ гр. Шументъ нѣма испждени инспектори, тогава защо не се е засрамилъ, а дѣже читателитѣ си? Господство му има тая машина да оборва, като казва, че всичко що се е писало противъ него или противъ неговитѣ убѣждения, то се пише отъ испждени чиновници. Дѣто ще рѣче, отъ хора гладни за кокалъ, на ли г. Петковъ. Да извините ваша милостъ. Лицата, които съставятъ дружеството „Народно Съзнание“ сж добри извѣстни на Шумненци; сжко сж извѣстни тѣмъ и цѣлитѣ, които гонятъ, та по тая причина вашето казване и увѣряване за Шумненци не струва нито дула тютюнъ. Ний сме имали случай да кажемъ и другъ пѣтъ чрѣзъ вѣстникътъ си, че въ дружеството „Народно Съзнание“ влизатъ лица не кокалановци, че вѣстникътъ не се издава съ никакви задни цѣли, освѣтъ да осжжда и изважда на явѣ злото. А на г. Петкова ще кажемъ сега, че въ дружеството участвуватъ инспектори, но не испждени, участвуватъ учители, или, по-добри, участвува учитель, който е испжданъ не за неспособностъ, не за немарливостъ, но по капризъ, че е участвувалъ въ дружеството, и на когото отстранението е признато отъ Министерството за несправедно и незаконно. Колкото за другитѣ члѣнове, на брой 27 оше, сж всички честни хора, мѣжду които има нѣколко лица по поборници отъ г. Петкова, но които не искатъ да експлоатиратъ съ своето поборничество.

По нататъкъ г. Петковъ казва: „Сега ние узнахме вече положително, че оше една отъ причинитѣ да се появи това вѣстниче сж единствена программа да прислѣдва кмета и бивнитѣ депутати, е (? р.) бирарийнитѣ фабрики. По вече съвѣтъ, господине, кога и оше положително увѣрявате! Дѣйствително, въ дружеството „Народно Съзнание“ сж и членове на „Българското пивоварно дружество“, но тия членове не съставляватъ даже и $\frac{1}{8}$ частъ отъ членове на дружеството „Нар. Съ-

знание“. Казвате, че единствената цѣль на нашето дружество била, што „Българското пивоварно дружество“ да усвои безплатно общинското мѣсто на което е построено зданието на фабриката. „Българското пивоварно дружество“ никога не е имало такава цѣль, нито ще посмѣе даже да я има. То подаде прошение на кметството оше прѣди година почти да иска да купи това мѣсто. Ний сме пѣкъ по въ състояние да ви положително увѣримъ, г. Петковъ, че въпросното мѣсто щѣне да се купи много по ефтино, ако членове на „Българското пивоварно дружество“ не бѣхъ се обявили противъ кметството и че въ това пивоварно дружество не се намиратъ лица, които ще поискатъ да се възползуватъ даромъ отъ едно общинско достояние. Но да свършимъ разправитѣ за пивоварнитѣ дружества, защото и тѣ много се прострахме. Ако иска г. Петковъ да разумѣ по-добри тоя въпросъ, нека прочете писмото на А. Чанева въ 11-й брой на вѣстникътъ ни.

Колкото за затъмнението въ двата броя на „Свобода“, на г. Петкова ний не се занимаемъ, защото знаемъ положително и кой е причината за сърдитата на това капризно човѣче, но, въ интересъ на общото дѣло, не искаме да я изваждаме на явѣ.

На свършване ний пакъ ще повторимъ, че причината, дѣто г. Свирчо се е опѣлчилъ противъ вѣстникъто ни е, че сегисъ-тогисъ сме понаписвале по иѣщичко за него, и най-главно, дѣто сме си позволили да помѣстимъ въ вѣстникъто си дописката на г. Пешева, за когото г. Петковъ си обича да пописва иѣщо и друго скроено, на когото той, види се, има да си отмъщава за иѣщо. Г. Пешевъ стои толкова високо отъ г. Свирча, што послѣдния и неговитѣ аркаданъ не ще можатъ ни на йота да го зачернятъ прѣдъ приятелитѣ му.

На свършъкъ ще попитаме г-нъ Петкова, познава ли той хората отъ града ни, противъ които ний сме се опѣлчили и които той иска да защитава? Знае ли г-нъ Петковъ, който се пери че той е ученикъ на Българскитѣ свѣтила Любена и други, че той се показва защитникъ на такива изроди, които неговитѣ учители сж немилостиво шибали? Ний увѣряваме, Г-на

се, като да бѣше въ нормално състояние, но въ сжщностъ той съхнаше и губеше силитѣ си. Нему му бѣше тѣжко да носи чантата съ книгитѣ, и за да не утѣгчаважъ слабитѣ му сили, азъ тургахъ въ нея само нѣколко книги а останилитѣ носехъ самъ, тѣй като въ послѣднѣ време всекоги го изпровождахъ до школата и го довеждахъ слѣдъ свършването на класовѣтъ.

Най-сѣтиѣ настѣпихъ празникитѣ. Мария Феодоровна проводи за насъ коне изъ Залѣ-сина, а въ писмото си ни увѣдомяваше, че всички ни чакатъ съ най-голъмо нетърпение, и свършваше съ думитѣ: „Азъ се научихъ, че ти е било твърди мѣчно да се учишъ и не чакамъ по-вече отлични баллове, но желателно би било за мене, што всички ти учители да мислятъ тѣй сжко, както и азъ, че ти ед направилъ всичко, което си билъ въ състояние да направилъ, и че съ доброто си поведение си се старалъ да възнаградишъ неудовлетворителнитѣ си успѣхи“.

Но за сжжаление, учителитѣ бѣхъ съвсѣмъ на противоположно мѣние—слѣдователно, и тука надѣжбата се събаряше. Сѣтието сгълча-

главний редакторъ на „Свобода“, че ако узнаеше своитѣ *кменты*, що за чудовища сж, би си палапалъ половината брада и отъ ядъ да не усѣти какъ ще я преполви.

ДНЕВНИ НОВИНИ.

МѢСТНИ.

Въ града ни има едно тѣно сжщество, което се казва Стефанъ Андреевъ. Тоя господинъ е распрѣскалъ изъ града слухъ, че г-да училищни инспектори били извѣстни за заминаването за Варна на г. Министра на Просвѣщенieto г. Живкова и не искали да отидатъ да го поерѣщатъ на Шейтанджикъ, както направилъ *нашитѣ голѣмци*. Бай Стефанъ увѣрявалъ хората, като казвалъ, че г-нъ Шуменскій Окр. Управителъ билъ съобщилъ за това заминаване въ прѣжтѣтнѣето на инспекторитѣ.

Ний сме въ състояние да опровергаемъ тоя лъжливъ слухъ, който нарочно е пустилъ и, върѣме, сжщото може да е казано и г-ну Министру при поерѣщанieto му, само за компромитиране на г-да Инспекторитѣ. Искни хора сте бай Стефане Вий и ардакавитѣ Ви. Душата Ви е пѣкълъ Непасицѣте се! Каква съвѣстъ нѣмате Вий, изроди на човѣчеството!

На 13-й того заминахъ за въ Швейцария двама младежи отъ града ни—Г. г. Никола Въ. Банковъ и Герчо Ж. Марковскій, на които се отпущахъ стипендия—първий по медицината въ Женевъ, а вторий по Физикоматематиката въ Цюрихъ. Като имъ пожелавахъ добри успѣхи, ласкаеме се, че въ Швейцария—майка на свободата—тѣ ще водятъ дѣло по своята специалностъ, за да помогнатъ на своето отечество, което е наводено отъ всевъзможни чужденци.

Че нѣматѣ нови корабѣжи сж нагубили вече пуслата, че сж изоставени отъ всички граждани, стари и млади, показва тѣхното бухалско нощно работниче. Нѣма ги тѣ вече на явѣ, както други години, не смѣятъ тѣ вече да канятъ българитѣ Шумненци на събрание въ читалищата, да ораторствуватъ съ *громки фрази* и да прѣноржчватъ за прѣдставители *своитѣ скромни* личности. Далечъ въ единъ затѣтенъ кѣтъ на града, въ къщата на турчина помощ. кмета сж ставали съвѣщанията. Бѣгатъ тѣ отъ свѣтлината като бухалитѣ и не смѣятъ да се появятъ мѣжду българското население, което ще ги заплюе, ако посмѣятъ да си отворитѣ устата. Всичката надѣжда на турцитѣ възло-

ПОДЛИСТНИКЪ.

Изъ дневника на единъ Познанскій учитель.

отъ

Литваса.

Приветъ

В. Юрдановъ.

(Продължение отъ брой 12-й).

Като глѣдахъ на постѣнно съхнащото тѣло на момчето, менъ ме земаше страхъ. Жилитѣ на слѣнитѣ му очи, които прѣди се показвахъ само когато той бѣше въ весело настроение на духътъ, сега се виждахъ постоянно. Той расхубавя до толкова, што заприлича на писана картина. Сърдце ми се стискаше, като глѣдахъ на това ангелъ-дѣте което произвеждаше впечатлението на едно цвѣте, което вѣхне. Съ прѣвъ погледъ показване

ване се касаше непосредственно до поведението на момчето, и въ това отношение мнението на учителитѣ и майка му свършено се раздѣлявахъ. Спорѣдъ мнението на иѣмнитѣ педагози, само тѣзи дѣца се обхождатъ добри, които на тѣхнитѣ надсѣмѣшки надъ народнитѣ нѣж прѣдания и излѣкъ отговарятъ съ усмивка. Въ силата на такива нравствени правила. Миша, като ученикъ, който не дава надѣжба за успѣшно свършване на курсѣтъ и, като напразно отнема мѣстото на другий, биде изключенъ изъ школата. Съ тая присѣда той се върна дома. Голѣмъ сѣтъгъ валеше, въ стаята бѣше вече почти тъмно, и азъ не можехъ да забѣлежа промѣняването на лицето на дѣтето. Видѣхъ само, какъ той се приближи до прозорцитѣ и взе безучастно да глѣда на падающитѣ кжсове сѣтъгъ, които се въртахъ изъ въздухътъ. Не завидни трѣбваше да сж биле мислитѣ му, който, както сѣтъжнитѣ кжсове, се въртахъ въ бѣдната му глава; но азъ прѣдпочехъ да не говоря съ него нито за присѣдата, нито за бѣлѣжитѣ му. Прѣнарахъ около четвъртъ часть едно такова тѣжко мѣлчане. При това въ стаята почти съвсѣмъ за-

жиди тия злощастници! Ехъ, какво не правятъ обстоятелствата на Г-на Петкова! Немилостиви сж тѣ. Самъ Г-нъ Петковъ даже вече ги захвърли на страна и никакъ не смѣе вече да ги помѣне.

Кмета ни вече я удари на *аманития*. Нарѣдко се минува вечеръ да се не пива. Една вечеръ тоя *услалмивъ* човѣкъ почналъ е и да кукува! Той е захваналъ въ пианството си да се заканва на тия отъ гражданитѣ, които сж се обявили противъ неговитѣ подлости, и да имъ прикача епитети, които заслужаватъ хора като него, които сж голяли съ турекитѣ наши и такива, които сж били съдържатели на шантани. Бай Начко е заприличалъ на онова животно, което, като побѣснѣе и осѣща смъртта си, почва да хърка на всѣка страна и най сѣтнѣ отива на вратата на джамията. Ехъ, пусти избори, тѣ ти ядѣтъ дроба, бай Начко. Кога спнѣшъ, навѣрно вижданѣ нарѣдѣ си неписанъ *4-й Октомврий съ неговата картина*.

До тукашната патриотическа дружина е изпратенъ рѣшнѣ отъ единъ протестъ отъ страна на Провадийската дружина, съ който се протестира противъ завръщаннето на Варно-Прѣславскій митрополитъ г. Симеона въ Епархията, за завръщаннето на когото се събрали поднеси отъ свещеника въ Провадия, Ив. К. Радовъ.

Извѣстяваме за свѣденіе, че всичко, що се изпраща до Шуменската патриотическа дружина „България за себѣ си“, да се отирава до прѣдседателя на Комитета г. Върбанъ Димитровъ, а не до други личности, които не сж записани въ дружината.

РАЗНИ

На 12-й того сж замислил за Варна Министра на Просвѣщеніето г. Живковъ и бившия воененъ министръ майоръ Петровъ.

Въ София бѣше почналъ да се издава единъ новъ вѣстникъ подъ название „Народна воля“ съ програма прѣвѣходна. Ний приехме 1-й и 2-й брой, и вече 10 дни станж отъ какъ не сме виждали понатѣшнѣ брой. Прѣдполагаме, че е спрялъ. Такива вѣрбена настанжж щото и печата да се монополизира, както и патриотизма.

Тѣмъ. Взехъ да редя пѣщата въ съдажнѣтъ, и като глѣдахъ, че Миша стои още въ допороцѣтъ, попитахъ го:

—Миша какво правишъ тахъ?

—Не ли е петина—каза той сътрениранъ гласъ и засмѣянтъ се на сѣба една дума—че мама и Лѣля седятъ сега край огнището въ зеления кабинетъ и приказватъ заради мене?

—Навѣрно може да е тѣй, но защо ти трепере гласѣтъ? да не си боленъ?

—Не, нѣма нищо, само пѣмакъ ми твърдѣ студено.

Турпхъ го на постелката да си полѣгнѣи и, като го събличахъ съ юрестъ глѣдахъ на нежнѣхлитѣ му крака и рѣмѣ, като сламници. Начарахъ го да се пание съ чай, а сѣтнѣ го покрихъ съ до колкото е възможно по дебелата покривка.

—Какъ, постонилили се малко?

—О, да! Болима малко нѣщо главата.

Бѣдна глава!—и имаше за какво да я боли! Умореното дѣте скоро си заспа и тѣжко се подпихахъ тѣснитѣ му гръди: азъ пѣкъ прибрахъ нѣщата и като се усѣщахъ сжщо не съвсемъ здравъ, лѣгнахъ си да спя. Цомъ у-

Видѣхъме другъ единъ новъ вѣстникъ „България“, когото издава патриотическата дружина „България за себѣ си“ въ Севлиево. Желамъ му добръ успѣхъ.

Редакцията на в. „Нар. Воля“ ни моли да явнѣ, че отъ 2-й брой се спира нейното издаване по причина на цензурата. Ржкопнѣтъ отъ 3-й брой били прѣдставени градоначалнику на цензура, иъ не сж се одобрили. Тия ржкопнѣ не съдържали нищо противъ княза, конституцията или чуждитѣ агенти, а се касаяли до в. „Свобода“ и нейнитѣ редактори г. г. З. Стояновъ и Петкова. В. „Н. Воля“ щѣлъ да поднови пакъ излизаннето си по сжщата програма, помъ се дигнала цензурата, като щѣла да се проводи до всичкитѣ тѣзи, които сж се явили като абонати.

Пишатъ ни отъ Варна.

„Прѣдседателя на Комитета „България за себѣ си“ Н. Мирский и члена Н. Живковъ тържественно нехвърлихме, понеже сж вършили отъ името на комитета много безобразни работи.“ Ний не можемъ, отънѣтъ крайно да съблюдаваме честнитѣ членове отъ комитета за тази нѣмъ постыжка. Шарлатанитѣ и експлоататоритѣ съ чуждото име вѣкога ги постигва сжщата участъ. До колкото знаемъ, тѣ сж интригували прѣдъ правителството за отчисленнето на управителя и инспектора, както, храни боже, нашитѣ депутати. Сжщо и агитирали за да бждѣтъ избрани за депутати въ прѣдстоитѣ избори за обикновенното Народно Собрание. Изборитѣ наближаватъ и ний вѣрваме, че екземпляр като Живкова и тѣмъ подобни ще бждѣтъ несласкави вѣмъ.

—Сжщо ни съобщаватъ, че нѣкои си ерменецъ Саркисъ, фелдфебелъ въ Призорскій полкъ, е вършилъ осждителни работи надъ войницитѣ отъ неговата рота. Такъвъ край взело неговото владутително поведение, щото послужило да го отчислятъ отъ служба. Нѣ вѣмето да бжде прѣдлаженъ на сждъ, за да приеме заслуженото си наказание, той само се отчислил! Подобна небрѣжностъ въ такива случаи е повече отъ осжждение.

Въ брой 80-й отъ „Свобода“ г. З. Стояновъ, като осжжда поведението на Каравелова и сѣе, поведение крайно прѣдателяго, спомѣнува за измѣнлението на нѣкакви кражби. Ний сме далечъ отъ да оправдаваме Каравелова, напротивъ, некаме, както и цѣлъ народъ, неговото осжждане за прѣдательство къмъ отечеството и измѣна къмъ държавний глава. Нѣ сжщо не можемъ да игнорираме фактитѣ—сже повече, че за тия кражби въ Шуменъ на 30-й Януарий 1885 год. се държа шетъ хлуденъ митингъ, гдѣто се прие резолюция, да се осждятъ крадцитѣ. Докладитѣ на анкетната комисия сж на явѣ. Още—гдѣ остава лицето на дѣветѣ депутати?—Метаморфоза, както виж-

гаснѣхъ свѣщѣта, и заснахъ

Кждѣ тритѣ часѣтъ пощѣ ме сжбули свѣтлината на лампата познатия мѣвъ монотоненъ гласъ, който повтаряше латинскитѣ сиражния. Отворихъ си очитѣ и сърцето ми развълянува по затуна. На масата горѣше ламбата, а Миша свдеше съ книгата си голъ по една риза: странитѣ му бѣхж расчервени, очитѣ му полвнѣжъ закрити, като за ид-добро напѣгване на памѣтъта, главата му бѣше наведена, стисливий му гласъ повтаряше:

—Conjunctivus: Amen, ames, amet, amemus, ametis.....

—Миша!

—Conjunctivus: Amen, ames....

Дръгнахъ го за рамото:

—Миша!

Той се събуди, хвати зачудено да мига, като че ме не познава.

—Какво правишъ ти? Какво ти е?

—Приговарямъ сичко отъ началото—отговори той, като се усмиваше,—азъ сутрѣ трѣбва да получа пѣтъ....

Зехъ го на рѣмѣ и го турпхъ въ креватѣтъ; снагата му горѣше, като огнь. За шас-

дате, необяснима! Ний некаме да поправимъ една грѣшка, иъ не пана, а на г. Петкова. Вземете кой щете брой отъ „Свирга“ отъ 1884—85 год. и на всѣкой рѣдъ ще видѣте кражби и кражби! Г. Петковъ отъ всички най много трѣбва да се радва, че сж го извадили отъ заблудението, въ което го тикналъ безприщѣрний му патриотизмъ.

Тарикъ, като говори за свѣжданнето на князь Бисмарка съ контъ Калноки, вѣрва, че то има за цѣлъ да доведе до едно съгласие по българскій въпросъ: нѣма съгласие, че рѣшнѣто, което ще бжде вето, ще бжде съобраио съ правото и законността. Вѣско рѣшнѣие и вѣско урѣждане върху такива основи ще ерѣщнѣтъ, казва турекій вѣстникъ, силна поддръжка отъ страна на Портата за тѣмъното нецѣлѣние, защото императорското правителство, като прави сжѣтка за важността на своето положение, счита като една длъжностъ да улѣни туряннето въ практика всички мѣрки, които ще бждѣтъ съобразни съ собственитѣ му намѣрения и неговата мирна прилириетелна политическа линия.

Times публикува слѣдующата депеша отъ Цариградъ:

Рѣдовнитѣ свѣѣти, държани отъ кабинета, се свършили безъ нищо. Три рапорта, изпратени въ палата вѣлѣдствие на тия събрания, били вържѣти неудобрени.

Портата се е, слѣдсвателно, отказала да отпрати единъ циркуляръ до снитѣ. Мисли се сега за повикване на турекитѣ прѣдставители въ Лондонъ, Виена и Римъ, за да се уаунае сигорно расположението на тия кабинети по прѣдмѣта за рѣшнѣие на мжнотнитѣ.

Една депеша отъ Каиръ до Daily cronicle извѣстява, че до сега 800 фамилии отъ горний Египетъ се остаили до крайна бѣдность вѣлѣдствие наводненията на Нилъ, на който парастването продължава. Мисли се, че той ще достигне най глѣмата си височина кждѣ 30 на тоя мѣсець.

„Новата Свободна Пресса“ мисли, че въ свѣрнѣнитѣ се вече прѣговори за нейтрализираннето на Суезскій каналъ, Франция била наи-сла нѣлна побѣда върху Англия която, очевидно, се е показала толкова примирителна въ тоя въпросъ само да отвърне една протестация на французскій кабинетъ противъ поддръжаннето на английската окупация въ Египетъ. Това което, отъ друга страна, дава възможностъ да се освѣтлимъ върху политическитѣ взглядове на британското правителство, е членѣтъ въ който в. Times нарича твърдѣ важенъ за Англия единъ съюзъ съ Австро-Унгария и Италия.

„Tagblatt“ е на мнѣние, че политическото държанне на „нѣлна свобода на дѣйствиѣ“ прието отъ Русея, ще полаува прѣди всичко Българитѣ, защото сега тѣ могатъ да бждѣтъ уаѣрени, че Германия не ще прави вече да струва нейното влияние противъ тѣхъ и въ полза на Русея.

тне, въ сжщата тая къща живѣеше единъ докторъ, когото на минутата доведохъ. Докторѣтъ много не му мисли. Той поопита пултѣ на дѣтето, допрѣ си ржката на главата му и о-прѣдѣли болестѣта: Миша е ималъ възпаление на мозгѣтъ.

Ахъ! много трѣбва, да не се е събрало въ главата на дѣтето!.....

Болестѣта отъ минута на минута се по-вече и по-вече се усилваше. Проводихъ телеграмма на Мария Феодоровна, и на слѣдующий день силното издрѣкване на званицѣтъ ме извѣсти за нейното пристиганне. Кога по-глѣднахъ на нея, то лицето ѣ подъ черния вуалъ бѣше блѣдно, като платно; и съ една необикновена сила се опрѣ на рамото ми, очитѣ ѣ трѣвжнѣно се впахъ въ менъ, кога тя попита:

Vorstadt-Zeitung съжелява Турция, от която не ще прѣстанят да искат да промѣни въ България едно състояние на работитѣ, което не е съобразно съ Берлинскитѣ трактатѣ. Европа ще иска сега Портата да извади кестанитѣ отъ огъня. Нѣ тая послѣдната ще се кази добръ да се не помръдва, за да не се изгоря.

До Г-на Редактора на в. „Н Съзнание“.

Шумненскитѣ нови чорбаджии ме дали подѣ съдѣ, за гдѣто сжмѣ имѣ нанесълъ докачение съ дописката си, обнародвана въ 9-й брой.

Азъ отъ своя страна имѣ казвамъ, че и да ме даватъ подѣ съдѣ и макаръ сега въ сжббота да се викамъ отъ Шуми. Мир. Сждня, не щж да прѣстанж отъ да си давамъ гласа, за да имѣ се иска отчетъ за опълченскитѣ комитетѣ.

с. Каспичанъ 16 Септемр. 1887 г.

Тони Радевъ.

ХРИСТО БОТЕВЪ

(Рѣчь, приготвена по-случай отпразднуванетоъ отъ Пловдивскитѣ ученици паметъта на Ботева на 18-й Май 1887 г.) отъ Д. Благоева.

Всички знаемъ за Ботева; нѣ какво?—Знаемъ само въниканно, че Ботевъ е великъ, че е мъченикъ за свободата; нѣ малцина сж по-добръ разбирали, малцина сж разгѣдвали неговата дѣятелностъ, какво значение има въобщо за човѣчеството, а въ частностъ за насъ българитѣ. Макаръ и на кратко, г. Благоевъ се е постаралъ да напише нѣщо за Ботева. Разбира се, че краткостта е произлизала отъ обстоятелството, че се приготвя рѣчь за една литературна вечерника, която рѣчь, естествено е, трѣба да включва до колкото е възможно нѣщо по-сбрано. Както и отъ прѣдисловнето се вижда, Г. Благоевъ не е мислил и да я печата, затова не може да се обвинява, че има непълнота въ описанието личността, характерътъ и стремленията на Ботева. Като разгѣжда бскористната дѣятелностъ на Ботева съ едно вѣщо познание, г. Благоевъ хвърля една ярка свѣтлина за нравственое-въспитателното значение на Ботева за обществото. Понеже нѣма подробна биография на единъ толкова забѣлжителенъ човѣкъ като Ботева, то необходимо е, казва г. Благоевъ, да го сравнимъ съ неговитѣ единомисленници другари, за да можемъ да се произнесемъ за него. Като тѣгли единъ паралелъ мжду Любена и Ботева, най-ясно очертава идентѣ, които Ботевъ е проповѣдвалъ, като пдеи съвършени, които имжтъ основата си въ освобожденнето на робѣтъ.

По въпроса за Балканската Федерация Ботевъ указва, само на какви основи тя може да се осжществи. Отъ стихотворенията му: „Моята Молитва“, „Борба“, „До моего първолюбѣ“, „Еления“, „На Георгиевъ-денъ“ и др. може да се види поэтичскитѣ му таланти. Тия вслжкитѣ сж излияние на неговата енергическа натура.

Всички изложенъ материялъ е тѣй хубавъ, што не знае, кое да се остави, а изкъ и колонитѣ на единъ седмиченъ вѣстникъ не позволяватъ да се простремъ по на обширно. За любопитство на читателитѣ, ще прѣведж нѣколко цитати:

„Хр. Ботевъ, като човѣкъ не може да бже безъ кусуръ. Нѣ защо, наистина, неприятелитѣ на нашитѣ революционери, толкова неотстъпчиви въ нападенията си спрямо другитѣ, за Хр. Ботева обикновено мължжтъ? Дали само величнето на неговата смъртъ ги прави нѣми? Наистина, послѣдний неговъ геройскитѣ подвигъ запечата живота му и отиъ послѣдното оръжие на щедритѣ клѣветници и хулители, нѣ не по-малко влияние врѣзъ тѣхъ има и неговата бскорпестна дѣятелностъ. Всичко каквото е вършилъ Ботевъ прѣзъ жпвота си, е вършилъ безъ сѣкакви задни цѣли, той никога не е ималъ прѣдъ видъ своитѣ лични

интереси и удовлетворение на своитѣ страсти,

Но стига ми тая награда —

Да каже нѣвга народътъ:

Умръ спромахъ за прѣвда,

За правда и за свобода. . .

Това бѣше единственното негово жевание.

Самата личностъ на Ботева е внушавала уважение на онѣзи, които го знаели: Той е билъ сръденъ бой, съ твърдѣ вителитентно лице, на което свѣтѣхж умни очи, пълни съ енергия, рѣшителностъ и прѣарѣние къмъ силнитѣ на свѣта, къмъ нечестността и несправедливостта; надъ тѣхъ — широко открито чело, на главата му дълги черни коси, причесани назадъ, и такава сжщо черна гжста брада, съ широки плѣщи и нѣжни бѣли ржцѣ. Не рѣдко него можалъ човѣкъ да сръшне изъ Влашко облѣченъ чисто, като сжщъ чокой и въ такъвъ случай неговитѣ близаски другари знаели, че той ималъ да изпълни нѣкоя тѣжка и важна задача по дѣлото за освобожденнето на България. Като прѣдстави човѣкъ Ботева въ този видъ, неволно си припомяна знаменития русскитѣ революционеръ—Желябова, който нанесе единъ най-тѣжкъ ударъ на руския деспотизмъ съ царубийството и умръ сжщо тѣй за своитѣ убѣждения.

Хр. Ботевъ е билъ натура енергична и рѣшителна до крайностъ, натура непрѣклонна прѣдъ никакви страдания, натура въ висока степенъ честна. Той прѣдпочиталъ да гладува, да ходи опързанъ, да живѣе безъ постелка и покривка по Букурешкитѣ улици, да пошува по фурнитѣ и крѣчмитѣ, отъ колкото да се кланя или да търси милостъ у нѣкого.

И по-големата частъ отъ живота си е прѣкаралъ въ сиромашия. Най-поучителното въ неговия животъ е, че у него думитѣ и дѣлата никога не се раздѣляли, което твърдѣ често сръщаше у другитѣ народни дѣатели. За своитѣ убѣждения той винаги е дѣйствувалъ съ готовностъ на самопожертвование. Сѣкой знае, че най-горѣщата молитва на Хр. Ботевъ, съ която той се обрача къмъ „Бога на разумътъ“, бѣше да му подкрѣпи ржката, што той да се яви въ рѣдоветѣ на борбата за „свободата изобио на робѣтъ“. Той се обрача къмъ „Бога на разумътъ“ и казва:

Подкрѣпи и менъ ржката,

Та кога възстане робѣтъ,

Въ редоветѣ на борбата,

Да си намеря и азъ гробѣтъ!

Такъвъ е билъ Ботевъ като човѣкъ, и естествено е, че хора съ нечиста свѣсть треперѣхж само отъ погледътъ му. Затова той е ималъ силно влияние на окръжаващитѣ го (стр. 7-9).

Като свършвамъ, горѣщо прѣпиржчвамъ по-мнжката книжка на нашата читающа младежъ, отъ гдѣто може да се печерпи нѣщо свѣстно и достойно за поддржанне. Вѣрвамъ, че г. Благоевъ не ще се ограничи само съ това.

ТЕЛЕГРАММИ.

отъ

Агенция Хавасъ,

ЛОНДОНЪ, 10 Септември. Кралица Виктория приела да бже посрѣдница мжду Италия и Абисиния

БЕРЛИНЪ, 10 Септември. National Zeitung вѣрва, че князь Бисмаркъ ще употреби влиянието си прѣдъ силитѣ въ полза на турското прѣдложение, което се състои въ испращаннето въ България на единъ турчинъ въ качество генералъ-лейтенантъ. Клони да се потвърди слухътъ, че Турция и Русия сж въ съгласие за избора на генерала, който ще се ятовари да възстанови единъ новъ рѣдъ въ България, съобразенъ съ Берлинскитѣ трактатѣ.

ЛОНДОНЪ, 11 Септември. Денешнитѣ адресирани отъ Виена и Берлинъ до английскитѣ вѣстници искаватъ страхъ да не би Турция и Русия да сж се съгласили за испращаннето на турскитѣ намѣстници въ България. Нѣ тѣ забѣлжватъ, че рѣшението на Българ-

скитѣ въпросъ не зависи само отъ Турция и Русия.

БЕРЛИНЪ, 11 Септември. В. Politische Nachrichten, като говори за прѣговоритѣ, които сж ставали въ Парисъ за единъ рускитѣ заемъ, казва, че единъ подобенъ случай благоприятенъ за пониженнето на Рускитѣ цѣности не ще се прѣдстави този-часъ на германскитѣ капиталисти.

ПАРИСЪ, 11 Септември. Частни извѣстия утѣрватъ, че контъ Калиоки билъ доволенъ отъ свиждането си съ князь Бисмарка.

СОФИЯ, 11 Септември. Правителството зема енергически мѣрки за унищожаванне на разбойничеството. Нѣкои пжтници и пощата били спрѣни на Ихтиманскитѣ пжтъ. Разбойницитѣ се прислѣдватъ. Една частъ отъ бандата по Рилската планина е хванжта.

ВИЕНА, 12 Септември. Единъ Императорскитѣ декретъ свиква Рейсхрата за 29-й Септември.

ЛОНДОНЪ, 12 Септември. Спорѣдъ Times, Портата е рѣшила да отвори прѣговори направо съ Русия, за да достигне до едно съглашение, на което ще се присѣдинятъ и силитѣ. Times мисли, че Русия не ще се съгласи и ще прѣдпочете поддржаннето на статукото.

Отъ Редакцията.

Г-ну Д. М. въ Пловдивъ. Ний Ви пращаме н 13-й брой. Можете да платите за 12-тѣ броя-едно тримѣсечие—два лева въ нощенски бонѣ.

Г-ну А. П. въ Видинъ. Подобно писмо отъ Васъ не помнимъ да сме получавали. Ще се съобразимъ.

ОБЯВЛЕНИЯ.

ОБЯВЛЕНИЕ.

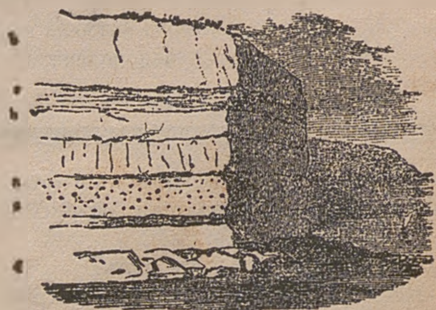
ГЕОЛОГИЯ

отъ А. Гейни,

профессоръ на геологията въ Единбургъ.

Съ 47 фигури въ текстътъ

Прѣвелъ В. ЮРДАНОВЪ.



Цѣна 1 левъ и 60 стотинки,

УСТРОЙСТВОТО

на

ЧЕЛОВѢЧЕСКОТО ТѢЛО.

прѣдставено въ 53 боядисани съ ржка фигури.

отъ Ашилтъ Контъ,

издаватъ

Ф. Финовъ и В. Юрдановъ.

Цѣна 4 лева.

Намиратъ се за проданъ у В. Юрданова въ Шуменъ.

На Г-да книжаритѣ се прави обикната отстъжка.

КЪМЪ

Избирателитѣ отъ Шумненската Околия.

Правдинитѣ, които единъ народъ има въ една конституционна държава, каквато е татковината ни, сж едни—неопѣними. Народитѣ съ потоци крѣви сж проливали за да спечелятъ такива правдини. Псторията ни дава съ хиляди примѣри, като ни въ ежщото врѣме учи, че трѣбва да жертвуваме мило и драго за да си запазиме тия правдини.

Тамъ, гдѣто народътъ се самъ располага съ еждѣнитѣ си, гдѣто той домакиествува самъ въ това обширно семейство, има уснѣхъ въ всичко, има добродетствие и напрѣдѣкъ въ всеко отношение. Ни въ една държава, гдѣто народътъ не значи нищо прѣдъ лицето на своя безграниченъ Монархъ, нѣма тѣя добрини: тамъ народътъ е безсилна тѣла, осждена само да се труди депоночно за да огодява на всевъзможнитѣ прищевки на своя повелителъ и на неговитѣ приближени, чрѣзъ които той го държи въ робство.

Да не се простираме на дълго и широко върхо това; да не посочваме за примѣръ монархическитѣ държави, каквито и до днешния день се намиратъ още по обширното земно кълбо, за срамъ на челоуѣчеството въ тоя деветнадесѣтии вѣкъ—вѣкътъ на свободата, равенството и братството; да не Ви описваме положението на народитѣ въ подобни държави: ний не бихме могли да Ви прѣдставимъ тѣй нагледно всичкия ужасъ отъ човѣшки тѣглила. Ний пжипкахме подъ такова робство съ вѣкове, ний знаемъ, че животътъ, имотътъ и честта на българина, на мюсюлманина и на всички други народи, които населяватъ татковината ни, бѣхъ всекѣдно похитивани отъ силнитѣ въ тѣ врѣме.

Сега, казахме по-горѣ, всички народи, които живѣятъ въ милото ни отечество България, се ползватъ отъ еднакви обширни права и сж господари на еждбата си. Всички закони, всички мѣрки за правственното и материалното ни въздигане излизатъ отъ народътъ: народътъ чрѣзъ своитѣ избрани прѣдставители си урежда самъ своя домъ (татковината ни), а властта само изпълнява тия закони.

Какво може да има единъ народъ за по-сжко отъ тия правдини?

*

Сутрѣ, 27-й Септември, народътъ се свива да си избере лицата, въ ржѣтъ на които той ще повѣри всичката си еждба. Сутрѣ избирателитѣ изъ цѣла България ще да спуснатъ въ урната своята бюлетинка, на която ще бждатъ забѣлѣзани имената на тия лица, на които ще сложатъ тѣжката отговорностъ—грижата за добродетствието на цѣлия народъ чрѣзъ цѣли три години. Сутрѣ именно народътъ ще упражни най-голѣмото си право.

*

**

Умѣемъ ли ний да пѣлимъ това сжко народно право?

Не всички.

Ний не скриваме тая истина, при всичко, че е горчива, че е едно нятно на насъ.

Да се обяснимъ. Ний сме имали нѣколко подобни избори и съ съжаление сме виждали, че една голѣма частъ отъ избирателитѣ отектствува отъ тия избори—отказва се да си упражни най-сжкото право. Чували сме не отъ едно лице: „Що ли ми трѣбва да ходя на избори; нека се избере който ще, а азъ ще си глѣдамъ работата.“

И какво отъ това?

Да вземемъ за примѣръ Шумненската околия.

Народътъ, като не е вземалъ живо участие въ изборитѣ, давалъ е възможностъ да се избиратъ за депутати лица, на които добродетствието на народътъ не е било тѣхния идеалъ, но властта и частнитѣ интереси. Избирали се лица, които, сж имали за цѣлъ само да угодяватъ на личнитѣ си прищевки и да се ползватъ, чрѣзъ влиянието си, като депутати, лично самитѣ. Какво се върши въ народното събрание, какви сж болкитѣ на народътъ и какви мѣрки трѣбва да се взематъ за улѣкчението на тия болки,—тѣ не сж искали даже и да знаятъ. Имаме дневницитѣ на народното събрание прѣдъ себе си и сме трѣнѣе внимателно, да ли нашитѣ депутати сж отворили нѣкога уста и да кажатъ поне дѣхъ думи за въ полза на тоя народъ, или поне на тая частъ отъ народътъ, която ги е избрала и, за жалостъ, можемъ да увѣримъ, че не намѣрихме. Да ли тѣ сж поне редовно посѣщавали заседанията? Свършенено нѣ. Отгорете, господа избиратели, дневницитѣ и ще видите, че нашитѣ депутати се отличвали съ най-много отектствия.

Срамъ! Позоръ.

*

**

Трѣбва ли и сутрѣ ний да си дадемъ гласътъ пакъ за тия хора? Трѣбва ли ний чрѣзъ това още по-вече да запитимъ населението отъ околията си?

Ще бждемъ за осждание, ще бждемъ за срамъ и позоръ на всички, ако се подведемъ пакъ въ примката на тия хора и ги изберемъ изново за депутати. Съ това ще направимъ още по трайно черното пятно, което тия хора сж лѣпили на челото на избирателитѣ отъ Шумненската околия.

Господа Избиратели!

Не слушайте интригитѣ на нашитѣ бивши депутати; не влизайте въ примката, която тѣ Ви готвятъ, чрѣзъ разни лѣжи и коварства. За да Ви изтъкатъ, за да Ви изново заплетатъ въ своитѣ мѣрки, тѣ сж пустили всевъзможни лѣжи и клѣвети. Тѣ Ви сж говорили, че ний сме били противъ княза си, че сме искали да докарваме бившия ни князь, че сме били противъ правителството и много други подобни лѣжи и клѣвети.

Ний се уповаваме на избирателитѣ отъ Шумненската околия, че тѣ не ще повѣрватъ тия тѣхни лѣжи, които тѣ пушатъ съ единственната цѣлъ да ни очернятъ прѣдъ Визи и да Ви подмамятъ да ги изберете изново. Вий знаете мнжлото на тия хора, знаете и настоящето имъ. Сжко знаете и назимного добръ.

Цѣнете, господа избиратели, кѣмъ коя страна е правдата и честността и съ чиста съвѣсть си подайте тогава гласътъ.

Гр. ШУМЕНЪ, 26 Септември 1887 год.

ДРУЖЕСТВОТО
„Народно Съзнание“

Историческое описание... (faint text)

Историческое описание... (faint text)

Историческое описание... (faint text)

Историческое описание... (faint text)

Историческое описание... (faint text)

Историческое описание... (faint text)

Историческое описание... (faint text)

Историческое описание... (faint text)

Историческое описание... (faint text)

Историческое описание... (faint text)